LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 44:2005 „GYDYTOJAS BURNOS CHIRURGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO

2005 m. gruodžio 12 d. Nr. V-970
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 1998, Nr. 112-3099):

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 44:2005 „Gydytojas burnos chirurgas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. spalio 13 d. įsakymą Nr. 544 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 44:1997 „Gydytojas burnos chirurgas. Funkcijos, teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (Žin., 1997, Nr. 95-2402).

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymu
Nr. V-970

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 44:2005
GYDYTOJAS BURNOS CHIRURGAS.
TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ

I. TAIKYMO SRITIS

1. Ši Lietuvos medicinos norma nustato gydytojo burnos chirurgo veiklos sritis, kompetenciją, teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Ši Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams burnos chirurgams, jų darbdaviams, taip pat asmenims ir institucijoms, rengiantiems šiuos specialistus, tobulinantiems jų kvalifikaciją bei kontroliuojantiems jų veiklą.

II. NUORODOS

3. Ši Lietuvos medicinos norma parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 1998, Nr. 112-3099);

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr. 66-1572; 1998, Nr. 109-2995);

3.3. Lietuvos Respublikos odontologų rūmų įstatymu (Žin., 2004, Nr. 4-35);

3.4. Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 35-855; 2004, Nr. 4-36);

3.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. 102-2317; 2004, Nr. 115-4284);

3.6. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 1998 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. 104 „Dėl įstatymų ir kitų teisės aktų rengimo rekomendacijų“ (Žin., 1998, Nr. 87-2416; 2002, Nr. 50-1923);

3.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 100-3192; 2003, Nr. 112-5031);

3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-219 „Dėl odontologijos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių“ (Žin., 2004, Nr. 57-2010);

3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-712 „Dėl odontologinės priežiūros (pagalbos) ir burnos priežiūros paslaugų sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 155-5663).

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl būtinosios medicinos pagalbos ir būtinosios pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 55-1915).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šioje Lietuvos medicinos normoje vartojami terminai ir apibrėžimai:

Burnos chirurginė priežiūra – asmens sveikatos priežiūros dalis, apimanti burnos, veido ir žandikaulių ligų profilaktiką, diagnostiką, konservatyvųjį ir operacinį gydymą.

Gydytojas burnos chirurgas – gydytojas odontologas, teisės aktų nustatyta tvarka baigęs burnos chirurgijos rezidentūrą ir įgijęs gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją. Užsienyje

įgyta gydytojo burnos chirurgo profesinė kvalifikacija Lietuvos Respublikoje pripažįstama teisės aktų nustatyta tvarka.

Gydytojo burnos chirurgo praktika – teisės aktų reglamentuota gydytojo burnos chirurgo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama burnos chirurginė priežiūra.

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Gydytojo burnos chirurgo profesinė kvalifikacija teisės aktų nustatyta tvarka įgyjama baigus vientisąsias universitetines odontologijos studijas ir trejų metų trukmės burnos chirurgijos rezidentūrą.

6. Teisę verstis gydytojo burnos chirurgo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią odontologijos praktikos licenciją verstis odontologijos praktika pagal gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją.

7. Asmuo verstis gydytojo burnos chirurgo praktika gali tik sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją teikti burnos chirurgijos paslaugas.

8. Gydytojas burnos chirurgas dirba savarankiškai pagal savo kompetenciją, bendradarbiaudamas su kitų specialybių gydytojais, gydytojais odontologais, visuomenės sveikatos priežiūros specialistais ir kitais asmenimis.

9. Gydytojas burnos chirurgas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma, kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais) ir vidaus darbo tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

V. TEISĖS

10. Gydytojas burnos chirurgas turi teisę:

10.1. verstis burnos chirurgo praktika sveikatos priežiūros įstaigose teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. skirti vaistus ir išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. gauti būtiną darbui informaciją, priemones, įrangą, instrumentus, vaistus;

10.4. teikti pasiūlymus darbdaviui, kaip geriau aptarnauti ir gydyti pacientą, gerinti darbo sąlygas;

10.5. atsisakyti taikyti diagnostikos, gydymo metodus, prieštaraujančius gydytojo etikos ir moralės normoms, jeigu tai nesukels realaus pavojaus asmens sveikatai bei gyvybei;

10.6. dalyvauti įvairiose diagnostikos, gydymo ir profilaktikos programose, moksliniuose tyrimuose;

10.7. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.8. spręsti laikino nedarbingumo klausimus teisės aktų nustatyta tvarka;

10.9. turėti spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;

10.10. konsultuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.11. išduoti asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.12. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.13. kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktų.

VI. PAREIGOS

11. Gydytojas burnos chirurgas privalo:

11.1. verstis odontologijos praktika pagal gydytojo burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją ir kompetenciją, nurodytą šios medicinos normos VII skyriuje;

11.2. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.3. mokyti pacientus sveikos gyvensenos, racionalios mitybos ir dantų priežiūros;

11.4. tinkamai tvarkyti medicinos dokumentus ir teikti statistikos bei kitą informaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.5. informuoti pacientą apie jo sveikatą, gydymą ir jo eigą bei kitas sveikatos priežiūros paslaugas (informacijos kiekį nustato gydytojas burnos chirurgas, atsižvelgdamas į paciento būklę, vadovaudamasis medicininės etikos reikalavimais);

11.6. teikti informaciją apie paciento sveikatos būklę, diagnozes ir gydymą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.7. teikti informaciją apie asmenis, patyrusius kūno sužalojimų, kurie gali būti susiję su nusikalstama veika, sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.8. gerbti pacientų teises ir saugoti jų medicinines paslaptis;

11.9. analizuoti savo darbo rezultatus;

11.10. tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;

11.11. savo veikloje vadovautis galiojančiais teisės aktais, norminiais dokumentais ir taikyti tik aprobuotus gydymo, profilaktikos metodus bei įteisintas medicinos technologijas;

11.12. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

VII. KOMPETENCIJA

12. Gydytojo burnos chirurgo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją suteikusias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine mokslo ir technikos pažanga. Gydytojas burnos chirurgas turi:

12.1 žinoti:

12.1.1. burnos, veido ir žandikaulių srities embriologiją, anatomiją, fiziologiją bei jų amžiaus ir lyties ypatybes;

12.1.2. burnos, veido ir žandikaulių srities patologiją;

12.2. išmanyti:

12.2.1. veido kaulų rentgenogramų analizę;

12.2.2. specialiųjų tyrimų duomenų (echoskopijos, KT, MR ir kt.) bei laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimą;

12.3. mokėti diagnozuoti ir gydyti šias ligas:

12.3.1. odos ir poodinių audinių tuberkuliozę (A18.4);

12.3.2. veido ir kaklo aktinomikozę (A42.2);

12.3.3. rožę (A46);

12.3.4. lūpos piktybinius navikus (C00.0-C00.9);

12.3.5. liežuvio piktybinius navikus (C01-C02.9);

12.3.6. dantenų piktybinius navikus (C03-C03.9);

12.3.7. lūpos, burnos ertmės carcinomą *in situ* (D00.0), lūpos melanomą *in situ* (D03.0), odos (veido, kaklo) carcinomą *in situ* (D04.0-04.4);

12.3.8. lūpų gerybinius navikus (D10.0), liežuvio gerybinius navikus (D10.1), burnos dugno navikus (D10.2), kitų ir nepatikslintų burnos ertmės dalių (D10.3), nosiaryklės gerybinius navikus (D 10.6);

12.3.9. didžiųjų seilių liaukų gerybinius navikus (D11.0-11.9);

12.3.10. kaukolės ir veido kaulų gerybinius navikus (viršutinis žandikaulis, orbita) (D16.4), apatinio žandikaulio gerybinius navikus (D16.5);

12.3.11. veido riebalinio audinio navikus (lipomos) (D17.0);

12.3.12. veido ir žandikaulių audinių hemangiomą (D18.0), veido ir žandikaulių audinių organų limfangiomą (D18.1);

12.3.13. veido ir žandikaulių jungiamojo ir kitų audinių gerybinius navikus (D21.0);

12.3.14. veido melanocitinius apgamus (D22.0-22.3);

12.3.15. veido ir žandikaulių odos gerybinius navikus (D23.0-23.4);

12.3.16. veido ir kaklo limfmazgių navikus (D36.0), galvinių nervų navikus (D43.3);

12.3.17. trišakio nervo ligas (G50);

12.3.18. veidinio nervo ligas (G51);

12.3.19. liežuvinio ryklės nervo ligas (G52.1); poliežuvinio nervo ligas (G52.3);

12.3.20. poliežuvinius veninius mazgus (I86.0);

12.3.21. lėtinį ir kitus nespecifinius limfadenitus (I88.1-88.9);

12.3.22. limfedemą (veido) (I89.0), limfangitą (veido) (I89.1); neinfekcinius nepatikslintus limfmazgių ir limfagyslių pakitimus veido ir kaklo srityje (I89.9);

12.3.23. ūminį odontogeninį viršutinio žandikaulio ančio uždegimą (J01.0), lėtinį odontologeninį viršutinio žandikaulio ančio uždegimą (J32.0);

12.3.24. peritonzilinį abscesą (J36);

12.3.25. retrofaringinį ir parafaringinį abscesą (J39);

12.3.26. dantų raidos ir dygimo sutrikimus: anodontija (K00.0), virškomplektinius dantis (K00.1), dantų dygimo sutrikimus (K00.6), dantų dygimo sindromą (K00.7), įstrigusius ar įmuštus dantis (K01);

12.3.27. apikalinius periodontitus ir periapikalinius abscesus (K04.4-04.7), danties šaknies cistą (K04.8);

12.3.28. ūminį ir lėtinį gingivitą (K05.0, K05.1), ūminį periodontitą, periodontitinį abscesą, perikoronaritą (K05.2), lėtinį periodontitą (K05.3), periodontozę (K05.4), kitas periodonto ligas (K05.5);

12.3.29. dantenų ir bedantės alveolinės ataugos pakitimus (K06), dantenų retrakciją (K06.0), dantenų padidėjimą (fibromatozę) (K06.1), dantenų ir bedantės alveolinės ataugos trauminius pažeidimus (K06.2), kitus specifinius dantenų ir bedantės alveolinės ataugos pakitimus (epuliai ir kt.) (K06.8 K06.9);

12.3.30. žandikaulių dydžio anomalijas (makro-, mikrognatija, hiper- ir hipoplazija) (K07.0); dantų lanko ryšio anomalijas (sąkandžio anomalija) (K07.2), dantų padėties anomalijas (K07.3), dantų ir veido anomalijas dėl funkcinių sutrikimų (K07.5);

12.3.31. smilkininio apatinio žandikaulio sąnario pakitimus (K07.6);

12.3.32. kitas dantų ir veido anomalijas (K07.8);

12.3.33. kitus dantų ir su jais susijusių audinių pakitimus (dantų netekimas, bedantės alveolinės ataugos atrofija, retinuota danties šaknis ir kt.) (K08-K08.9);

12.3.34. burnos ertmės cistas (K09-K09.9);

12.3.35. žandikaulių raidos sutrikimus, centrinę gigantinių ląstelių granuliomą, žandikaulių alveolitą (K10.0-10.1, K10.3, K10.9);

12.3.36. žandikaulių uždegiminę būklę (osteomielitą, periostitą, žandikaulių sekvestrus) (K10.2);

12.3.37. kitas specifines žandikaulių ligas (cherubizmą, egzostozę, fibrozinę displaziją) (K10.8);

12.3.38. sialoadenitą (K11.2), seilių liaukų abscesą (K11.3), seilių liaukų fistules (K11.4), seilių liaukų akmenligę (K11.5), seilių liaukų mukocelę (K11.6), seilių sekrecijos sutrikimus (K11.7), kitas seilių liaukų ligas (K11.8);

12.3.39. stomatitą ir į jį panašius pakitimus (K12.0-12.1);

12.3.40. burnos celiulitą ir abscesą (K12.2);

12.3.41. kitas lūpos ir burnos gleivinės ligas (cheilitas, leukoplakija, granuliomos, fibrozė, hiperplazija) (K13-K13.7);

12.3.42. liežuvio ligas (K14-K14.9);

12.3.43. veido odos abscesą (pūlinys), furunkulą, karbunkulą (L02.0);

12.3.44. veido celiulitą (flegmona ar abscesas) (L03.2);

12.3.45. ūminį veido ir žandikaulių limfadenitą (L04.0);

12.3.46. nudegimus saulės spinduliais (L55);

12.3.47. spindulinę (aktininę) keratozę (L57.0), aktininę granuliomą (L57.5), kitus odos pakitimus, sukeltus ilgalaikio nejonizuojančių spindulių poveikio (L57.8, 57.9);

12.3.48. odos ir poodinio audinio folikulines cistas veido ir žandikaulių srityje (L72);

12.3.49. gangreninę piodermą veido ir žandikaulių srityje (L88);

12.3.50. odos randinius pakitimus, fibrozę (L90.5), odos hipertrofinius pakitimus (L91);

12.3.51. odos ir poodinių audinių granuliominius pakitimus (L92);

12.3.52. piogeninę granuliomą (L98.0); lėtinę odos opą (L98.4);

12.3.53. trauminę artropatiją (M12.5);

12.3.54. Sjogreno sindromą (M35.0);

12.3.55. miozitus, raumenų kalcifikacijas ir kitas veido ir žandikaulių srities raumenų ligas (M60-62);

12.3.56. išliekantį svetimkūnį veido ir žandikaulių srityje (M79.5);

12.3.57. kaulo vientisumo pažeidimus veido srityje (M84-84.4);

12.3.58. osteonekrozę (M87.8, M87.9);

12.3.59. veido kaulų hipertrofiją (M89);

12.3.60. lokalius veido ir žandikaulių srities pabrinkimus, apimties padidėjimą (R22.0-22.1);

12.3.61. padidėjusius limfmazgius galvos ir žandikaulių srityje (R59);

12.3.62. lokalią edemą (R60);

12.3.63. paviršinį galvos sužalojimą (S00.1-009);

12.3.64. galvos (ir veido) žaizdas (S01.0-01.9);

12.3.65. viršutinio žandikaulio ir skruostikaulio lūžimą (S02.4);

12.3.66. danties lūžimai (S02.5);

12.3.67. apatinio žandikaulio lūžimą (S02.6);

12.3.68. galvos kaulų išnirimą, raiščių ir raumenų patempimą (S03, S03.0, S03.2, S03.4);

12.3.69. trišakio nervo sužalojimą (S04.3), veidinio nervo sužalojimą (S 04.5), kitų galvinių nervų sužalojimą (S04.8, S04.9);

12.3.70. galvos raumenų, sausgyslių sužalojimą (S09.1), dauginius galvos sužalojimus (S09.7), nepatikslintus, neklasifikuojamus kitaip veido sužalojimus (S09.9);

12.3.71. veido ir žandikaulių terminį ir cheminį nudegimą (T20), veido paviršinį nušalimą (T33.0-33.1);

12.3.72. žalingus padarinius veido ir žandikaulių srityje (nepatikslintus) (T78);

12.3.73. trauminį antrinį ir kartotinį kraujavimą (burnos ertmės ir veido srityje) (T79.2), potrauminę žaizdos infekciją burnos ertmės ir veido srityje (T79.3), trauminę poodinę emfizemą burnos ertmės veido srityje (T79.7), kitas ankstyvąsias traumos komplikacijas burnos ertmės ir veido srityje (T79.8-79.9);

12.3.74. kraujavimą ir kraujo išsiliejimą kaip procedūros komplikacijas burnos ertmės ir veido srityje (T81.0);

12.3.75. infekciją ir uždegiminę reakciją dėl veido kaulų vidinės fiksacijos įtaisų (T84.6);

12.3.76. veido ir žandikaulių sužalojimo padarinius (T90.0-90.4);

12.4. atlikti šiuos gydymo veiksmus ir chirurgines operacijas:

12.4.1. suteikti skubią pagalbą, ištikus gyvybei pavojingoms būklėms – šokui, kraujavimui, kolapsui, asfiksijai;

12.4.2. nuskausminti burnos, veido ir žandikaulių sritį;

12.4.3. atlikti trišakio nervo šakų blokadas (alkoholizaciją);

12.4.4. rauti dantis ir jų šaknis;

12.4.5. operaciniu būdu šalinti dantis ir jų šaknis bei jų užuomazgas;

12.4.6. atlikti danties hemisekciją, danties šaknies amputaciją, danties šaknies viršūnės rezekciją, danties replantaciją ir kitas endodontines operacijas;

12.4.7. atlikti papilektomiją, gingivotomiją, kiuretažą, lopo operaciją;

12.4.8. atlikti žandikaulių repoziciją ir fiksaciją ortopediniais gydymo metodais;

12.4.9. atverti apie žandikaulius ir veide esančius pūlinius bei pūlynus;

12.4.10. gydyti dantų traumas;

12.4.11. atlikti veido kaulų osteosintezę;

12.4.12. atlikti kraniomaksiliarinę fiksaciją lūžus viršutiniam žandikauliui;

12.4.13. atlikti skruostikaulio lūžių repoziciją ir fiksaciją;
12.4.14. chirurgiškai sutvarkyti veido ir žandikaulių minkštųjų audinių žaizdas;
12.4.15. perrišti kaklo, veido ir žandikaulių srities kraujagysles;
12.4.16. atstatyti smilkininio apatinio žandikaulio sąnario išnirimus;
12.4.17. konservatyviai gydyti smilkininio apatinio žandikaulio sąnario ligas;
12.4.18. operuoti veido ir žandikaulių srities ančius;
12.4.19. pašalinti iš seilių liaukų latakų konkrementus;
12.4.20. pašalinti seilių liaukas;
12.4.21. diagnozuoti ir gydyti burnos ir veido žandikaulių srities ikinavikines ligas;
12.4.22. šalinti gerybinius burnos ir veido žandikaulių srities navikus;
12.4.23. atlikti veido ir žandikaulių piktybinių navikų biopsiją bei ekstirpaciją;
12.4.24. atlikti lūpos ir liežuvio trumpo pasaitėlio plastiką;
12.4.25. rekonstruoti veido minkštųjų audinių defektus vietiniais audiniais;
12.4.26. atlikti osteokompaktomiją dėl ortodontinio gydymo;
12.4.27. atlikti viršutinio žandikaulio ančio pakėlimo operaciją;
12.4.28. atlikti kaulo priauginimo operacijas (augmentaciją);
12.4.29. atlikti dantų implantaciją;
12.4.30. paruošti burną protezavimui, atliekant chirurgines operacijas;
12.4.31. persodinti odos, kremzlės, kaulo ir kitus audinius iš įvairių kūno vietų;
12.4.32. rekonstruoti deformuotus ir anomalius žandikaulius, taip pat koreguoti sąkandį;
12.4.33. atlikti veido nervų rezekciją, dekompresiją, eksherezę, neuroplastinę operaciją;
12.4.34. atlikti ligonių su burnos ir veido žandikaulių srities patologija laikinojo nedarbingumo ekspertizę.

VIII. ATSAKOMYBĖ

13. Gydytojas burnos chirurgas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

_____